

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἀποστομῶ.

1) Κάμνω τινά νά μὴ δύναται ν' ἀπαντήσῃ, τὸν ἀναγκάζω νά σιγήσῃ σύνηθ. καὶ Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Τραπ.) Τσακων.: Τοῦ εἶπε μὲν κονβέντα καὶ τὸν ἀποστόμωσε. Τοῦ εἶπε πέντε λόγια καὶ τὸν ἀποστόμωσα. Δὲ μπορεῖ κανένας νὰ τὸν ἀποστομώσῃ. Τὸν ἀποστόμωσε μὲ τὰ λόγια του. Τὸν ἀποστόμωσα καὶ δὲν μπόρεσε νὰ πῇ γρῦ. Τοῦ 'πε τοῦ 'πε ὥσπου ἀποστομώθηκε σύνηθ. Εἶπα τοῦ 'να χερὰκι κ' ἐποστόμωσά τηνε Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σὰν ἀνοίξ' α' μπουκκα τ'ς, ποῖα δουλεῖ νὰ α' 'πιστονμῶδ' Σαμοθρ. Ἀμα ἄν-νοιξεν τὸ στόμαν του νὰ συντύδῃ, τὸν ἐποστόμωσα Κύπρ. (Γερμασ.) Μὲ τὰ λόγια του ἐποστόμωσέν τον αὐτόθ. Ἐναν λόγον εἶπα κ' ἐπεστόμωσ' αὐτον Τραπ. || Φρ. Κρούω κι ἀποστομώνω σε! (ἀπειλή) Ὁφ. Καὶ μέσ. ἀναγκάζομαι νὰ σιωπήσω Τήν. Συνών. ἀλαλῶνω 1, ἀναστομῶνω 2, ἀποσβολῶνω 5, ἀποσταυρώνω 4. β) Ὑβρίζω Πόντ. (Σάντ.) γ) Μεταφ. ὑπερβάλλω τινά, εἶμαι ὑπέρτερος Ἰβενιζέλ. Παροιμ. 191, 211: Γνωμ.

Ὅλα 'ναι φάδια τῆς κοιλιᾶς καὶ τὸ ψωμί στημόνι, μὰ τὸ καμένο τὸ κρασί οὐλα τ' ἀποστομώνει

(ὅτι τὸ κρασί εἶναι ἀνώτερον τῶν ἐδεσμάτων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου). 2) Φράσσω τὸν δρόμον ρεύματος, ἀναχατίζω Θεσσ. (Ζαγορ.) — ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,184: Ποίημ.

Ν' ἀποστομώσουν τὸ θολό, τ' ἀγριωμένο κῆμα τοῦ χρόνου ποῦ μᾶς ἐπνίξε

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. Πβ. Σουῖδ. ἐν λ. ἀποστομοῦν. 3) Κάμνω τινά νὰ χορτάσῃ μέχρι κόρου Κεφαλλ. Κύπρ.: Οἱ πῖτ-τες μὲ τὸ μέλιν ἐποστόμωσάν τον Κύπρ. Αὐτὸ τὸ κρασί ἀποστομώνει Κεφαλλ. Καὶ ἀμτβ. ἐνεργ. καὶ μέσ. χορταίνω μέχρι κόρου Ἀντικύθ. Θήρ. Κύθηρ. Κύπρ. (Γερμασ. κ.ά.): Ἡφα λαρδὶ κ' ἡποστόμωσα Θήρ. Ἀκόμη δὲν ἀποστομώθηκες; αὐτόθ. Ἀποστομώθη μὲ τὰ φαγητὰ Κύθηρ. Ἐποστομώθησαν πὺν τὸ φάε φάε Κύπρ. Ἐφαα τῶαί 'ποστομώθηκα Γερμασ. Δὲ βορεῖ ν' ἀποστομωθῇ Κρήτ. Εἶμαι 'ποστομωμένος τῶαί 'πὺν τὰ φαγητὰ τῶαί 'πὺν τὰ λόγια σου αὐτόθ. Ἀπὸ τέθκοια πράματα ἐγὼ εἶμαι 'ποστομωμένος Κύπρ. || Ἄσμ.

Ἀς ποῦσιν νὰ χορτάσουν καὶ νὰ 'ποστομωθοῦσιν

Κύπρ. β) Παρέχω ἀρκετὴν πρὸς χορτασμόν τροφήν Ἰμβρ.: Ἐχ' πουλλὰ πιδὰ κὶ δὲ δουρεῖ νὰ τὰ 'πιστονμῶδ'.

4) Δωροδοκῶ Κύπρ. 5) Πληρῶ μέχρι τοῦ στομίου Κύπρ.: Ἐβάλαν του πουλ-λὸν κλαδὶ τοῦ καμιν-γιοῦ τῶ 'ποστομῶσαν το. 6) Φθείρω τὸ στόμα ἤτοι τὴν κόψιν τέμνοντος ὀργάνου, ἀμβλύνω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.): Μὲ τὰ χαρτὰ ποῦ κόβεις θὰ ἀποστομώσῃς τὸ ψαλίδι Λεξ. Πρω. Κόψε κόψε σκληρὰ πράματα τῶαί ξύλα ἐποστόμωσεν τὸ μαδαῖριν τῶ 'ἐν κόβκει Κύπρ. Ἐπεστόμωσες τὸ μαδαῖρ' Ὁφ. Τραπ. Ἐπεστομῶθε τὸ κρεπὶ (εἶδος ἀξίνης) Ὁφ. || Ἄσμ.

Κὶ ἄρ' τὸ μαδαῖρ' τ' ἐσύρθανε 'κεῖνο ν' ἀποστομοῦται

καὶ τὸ χαλκὸν τ' ἐψέθανε 'κεῖνο ν' ἀποκολοῦται

Πόντ. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι ἀμβλύς, ἀμβλύνομαι πολλαχ.: Ἀποστόμωσε τὸ μαχαίρι - τὸ τσεκούρι κττ. πολλαχ. Ἐποστόμωσε τὸ μαχαίρι, δὲν κόβει Εὔβ. (Κύμ.) || Ἄσμ.

Καὶ σὺ, σπαθὶ μου δαμασκί, νὰ μὴν ἀποστομώσῃς ἄγν. τόπ. Συνών. ἀπακονῶ.

ἀποστομωσιὰ ἡ, Θράκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστομώνω.

Ἀποστόμωμα, ὁ ἴδ.

ἀποστομωτικός ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἀποστομωτός < ἀποστομώνω καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικός.

Ὁ ἱκανὸς νὰ ἀποστομώσῃ τινά, ὁ ἀποστομώνων ἔνθ' ἀν.: Ἀποστομωτικὴ ἀπάντησι.

ἀποστούππι τό, Λεξ. Βλαστ. ἀπουστούππ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. σιουππί.

Ὑπόλειμμα μαλλίου ἀπομένοντος εἰς τοὺς ὀδόντας τοῦ λαναριῶ: Φρ. Μπῆκας κὶ σὺ τώρα 'ς τοῦ χουρὸ νὰ μάης τ' ἀπουστούππια! (νὰ μαζέψῃς τὰς τρίχας τῶν γυναικῶν. Πρὸς τὸν καθυστερήσαντα νὰ προσέλθῃ εἰς δημοτελεῖ πανηγυριν) Αἰτωλ.

ἀπόστραβος ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίθ. στραβός.

Ὁ ἐντελὴς στραβός, ὅλως τυφλός: Φρ. Στραβός κὶ ἀπόστραβος. Συνών. θεόστραβος.

ἀποστράβωμα τό, Πελοπν. (Μάν.) ἀποστράβωμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστραβώνω.

Τὸ νὰ τυφλωθῇ τις τελείως ἔνθ' ἀν.: Ἀποστράβωμαν σ' ἐπιάσε καὶ δὲ δὸ λέπεις κοντά σου; Μάν.

ἀποστραβώνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) ἀπουστραβώνων βόρ. ἰδιώμ. ἀποστραβούκον Τσακων. 'ποστραβώνων Εὔβ. (Αὐλωνάρ.) Κρήτ. κ.ά. πουστραβώνων ἔνιαχ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. ἀποστραβοῦμαι.

1) Κάμνω τι ἐντελὴς στρεβλόν, στρεβλῶ τελείως σύνηθ.: Τὸ ἀποστράβωσες τὸ μπαστοῦνι σύνηθ. || Παροιμ. Ἦτανε στραβὸ τὸ κλῆμα, τὸ ἔφαγε κὶ ὁ γάιδαρος κὶ ἀποστραβώθηκε (ἐπὶ ἀλλεπαλλήλων παθημάτων) ἔνιαχ. Καὶ ἀμτβ. Ἀποστράβωσε ἡ κολόνα Λεξ. Δημητρ. || Παροιμ. Τὸ ξύλο ἦτανε στραβὸ καὶ τὴν ἀποστράβωσε (ἐπὶ τῶν πασχόντων ἐξ ἀλλεπαλλήλων δυστυχιῶν ἢ πραγμάτων χειροτερευόντων) Ἰβενιζέλ. Παροιμ. 313, 408. Ἦτανε στραβὸ τὸ κλῆμα, ἦφαέν το καὶ τὸ κτήμα κ' ἡποστράβωσε (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Σίφν. 2) Κάμνω τι χειρότερον, καταστρέφω σύνηθ.: Μοῦ ἀποστράβωσε τὴ δουλειά - τὴν ὑπόθεσι. 3) Καθιστῶ τινα ὅλως τυφλόν, ἀποτυφλώνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Ἦτανε στραβός κὶ ὁ γιαιτρός τὸν ἀποστράβωσε. Ἀποστραβώθηκε ἀπὸ τὰ γράματα. Ἀποστραβώθηκε καὶ δὲ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπῖτι του σύνηθ. Ἐποστράβωσές με Οἶν. Ἀσ' σὸ πολλα τὴν κάπταν ἐποστραβῶθα (ἀπὸ τὸν πολὺν καπνὸν ἀπετυφλώθη) αὐτόθ. Ὁ κορναχτὲ μ' ἀποστραβοῦτζε (ἢ σκόνη μὲ ἀποστράβωσε) Τσακων. || Φρ. μεταφ. Ἐποστραβώθηκα καὶ τὴν ἔπαθα Αὐλωνάρ. Ἐποστραβώθηκε ὁ βλάκας καὶ τοῦ τήνε φουσκώσανε δίχως πεντάρρα (τοῦ τήν ἔδωσαν ὡς γυναικα) Πελοπν. (Μάν.) 4) Ἐπαναφέρω τὴν ὄρασιν τινος Πόντ. (Τραπ.) Συνών. ξεστραβώνω. 5) Μέσ. ἐπανακτῶ τὴν ὄρασιν Ἀθῆν.: Ἀποστραβώσου, κακομοίρη, καὶ βλέπε!

ἀποστραγγαλίζω Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ.ά.)

Τὸ μεταγν. ἀποστραγγαλίζω = πνίγω διὰ στραγγαλισμοῦ.

Ἀποστρεβλώνω τινά, ἐξαρθρῶ, ἔνθ' ἀν.: Ἀτώρα χτυπῶ καὶ ἀποστραγγαλίζω σε! (ἀπειλή) Κερασ.

ἀποστραγγάλισμαν τό, Πόντ. (Κερασ. κ.ά.) ἀποστραγγάλισμαν Πόντ. (Κερασ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποστραγγαλίζω.

Τὸ νὰ ἀποστρεβλώσῃ τις τινα.

ἀποστραγγαλῶνω ἀμάρτ. Μέσ. ἀποστραγγαλοῦμαι Πόντ. (Οἶν.) Ἐποστραγγαλῶνομαι Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. στραγγαλῶνω.

